

Doteraz najstaršia písomná zmienka o Michalovciach (v listine ako „Myhal“) je z roku **1244** v privilegii bývalého magistra Tomáša, predstaveného budinského chrámu a kapituly.

V listine z **10. júla 1290** sa objavuje názov Veľký Michal - „Nogmihal“. Tento názov Michaloviec s určitými obmenami (napr. Nagymihály) popri slovenskej podobe (Michalowcze, 1773) pretrval až do roku 1918. Názov Michaloviec korení v slove Michal (možno meno duchovného patróna kostola alebo meno šľachtického vlastníka). O vzniku názvu nášho mesta existuje niekoľko povestí.

Prvý priamy, doteraz najstarší doklad o michalovskej škole a školskej budove je z roku **1335**. V neskoršom období študenti z Michaloviec študovali na uhorských, ale aj na mimouhorských univerzitách (v 15., respektíve v 16. storočí na krakovskej a viedenskej univerzite).

V listine z roku **1374** sa spomínajú v Michalovciach dva kostoly s vlastnými cintorínmi a kamenný hrad. V listine z 31. 12. 1449 týkajúcej sa Michaloviec, je uvedený súpis domov a 160 domácností {sú uvedené aj jednotlivé rodiny).

Významný učenec M. Bel vo svojom diele o zemplínskej stolici uvádza, že v Michalovciach stáli štyri hlavné kaštiele, resp. kúrie. V texte týkajúcom sa obdobia rokov **1725 -1733** uvádza ich stručný opis a lokalizáciu.

V roku **1766** na základe sčítania, ktoré nariadil gróf Sztáray, vieme, že v Michalovciach žilo 11 urodzených, 59 slobodných, 1752 poddaných, 6 vetrom hnaných (tulákov) a 16 Rómov.

Michalovská veduta predstavuje najstaršie známe vyobrazenie nášho mesta. Vedutu objednali u neznámeho autora predstaviteľa michalovského kožušnickeho cechu. Vznikla pravdepodobne začiatkom 19. storočia.

Od roku **1867** gróf Anton Sztáray prevádzkoval v Michalovciach pivovar. Istý čas vyrábali v pivovare aj pivo Antal, ktoré dostalo meno podľa zakladateľa pivovaru. Až do zrušenia výroby patril pivovar medzi najstaršie na Slovensku.

V roku **1871** Michalovčania prvýkrát privítali vlak. V prvý vianočný deň kto len vládol, ponáhlal sa na železničnú stanicu, aby na vlastné oči uvidel čudo, v dyme a pare sa rútiace po železničných koľajniciach závratnou rýchlosťou 25 km/hod. Pri výstavbe železnice štyri michalovské krčmy „praskali vo švíkoch“.

V 70-tych rokoch 19. storočia v Michalovciach zriadili prvú tlačiareň. V nej sa tlačil aj týždenník Felsô Zemplén, ktorý zachytával udalosti v meste a okolí na prelome 19. a 20. storočia.

Prvého decembra **1876** bola v Michalovciach otvorená prvá nemocnica v slovenskej časti Zemplína s dvadsiatimi lôžkami.

V rokoch **1893 - 1898** príslušníci rodiny Sztáray dali na Hrádku postaviť rodinnú hrobku. Stavba je voľnou kópiou košickej kaplnky Sv. Michala. Nad vstupom do kaplnky je osadený erb rodu Sztáray s dátumom začiatku výstavby.

V roku **1912** na provizórnom futbalovom ihrisku odohrali pravdepodobne prvý futbalový zápas v Michalovciach. Futbalisti hrali vo „vlastných košeliach, topánkach a spodkoch“. O tri roky neskôr v roku 1914 sa konala ustanovujúca schôdza michalovského atletického klubu (NAC), v rámci ktorého pôsobil i futbalový oddiel.

Od roku **1911** pôsobil v Michalovciach maliar Teodor Jozef Mousson. Udalosti okolo svojho príchodu do mesta opísal nasledovne: „Keď som bol v roku 1911 vymenovaný za učiteľa kreslenia na meštiansku školu do Michaloviec, cestoval som vlakom s manželkou z jari, v prvom týždni po Veľkej noci, keď pestré, červené, zelené, belasé škrupiny veľkonočných vajíčok sa váľali na každej železničnej zastávke. Od Michalian sme stretávali na staniach a vo vlaku ľudí v typických zemplínskych krojoch. Bolo to pre mňa úplne nové, úchvatné, ani hra so životným kaleidoskopom... Kraj barelín a šuhajov v úzkych, bielych, drelichovaných nohaviciach ma vždy spútal, tu v Zemplíne zadržal...“

V roku **1922** zriadili v Michalovciach gymnázium, prvé v slovenskej časti bývalej Zemplínskej župy. Na spomínanej škole študovalo mnoho významných osobností (napríklad kardinál Jozef Tomko a František Fúga, bývalý predseda Zahraničnej matice slovenskej a tvorca novej slovenskej zástavy).

V roku **1929** do Michaloviec prichádza ako katechéta na michalovské gymnázium kňaz Štefan Hlaváč.

{besps}Michalovce{/besps}

Dr. Martin Molnár
foto jiri Zaťovič

Kontakt:

Adresa: Mestský úrad, Nám. osloboditeľov 30, 071 01 Michalovce

tel.: 056 686 41 03, 056 686 41 11

web: <http://www.michalovce.sk/>

{jcomments on}